

G A Z E T A

L W O W S K A

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dotychczasony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej, obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro}. 44.

16. kwietnia 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Obwieszczenie Prezydium krajowego co do rozsiewanych pogłosek. — Najwyższa pochwała dla milicyi lwowskiej. — Z Wiednia: *Dostrzegacz Austriacki* o fałszywości niektórych doniesień w zagranicznych pismach.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: *Dziennik Globe* o opozycyi izby wyższej naprzeciw nowemu bilowi zbożowemu. — Podzięka parlamentu dla wojsk angielsko-indyjskich. — Odezwa jeneralnego gubernatora Indyjów Wschodnich po przekroczeniu rzeki Sutlecz przez wojska angielskie. — Punkta przedwstępne traktatu z Sykami. — Rozłożenie wojsk.

Francyja: Czynności izby deputowanych. — Rozruchy robotników koło St. Etienne.

Belgija: Nowe ministeryjum i odroczenie izb.

Prusy: Wyrok na spiskowych w dolinie Hirschberg.

Iraków: Obwieszczenie dyrekcji policji co do fałszywych pogłosek.

Rosyja: Powrót Cesarza do Petersburga.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Buczacza. — Z Tarnowa. — Z Nowego Sącza. — Z Ołomuńca. — Ze Szlązka. — Z Warszawy.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Złośliwe osoby uzięły się od pewnego czasu rozsiewać pogłoski, mogące łatwowiernych i bojaźliwych zatrząść i niepokoić, jakoteż sztuczne wzburzenie umysłów utrzymywać. Lubo pogłoskom tym całkiem na prawdopodobieństwie zbywa, jednakże Rząd poczynił i ciągle czyni wszelkie w jego mocy będące idę zaspokojenia

umysłów potrzebne kroki, aby wybuchowi nieprzyjaznych namietności wszędzie skutecznie zapobiedz. Podając to do wiedzy publiczności spokój miłującej, Rząd widzi się być spowodowanym oświadczyć, że przeciw tym, którzyby nadal dopuścić się mieli rozszerzenia poduszczających, do niepokoju i podejrzenia zmierzających, pod jakim bądź kształtem pogłosek, z wszelką surowością postąpi.

Od Prezydium c. k. Rządu krajowego.
W Lwowie dnia 12. kwietnia 1846.

Jego Excelencyja najwyższy Kanclerz nadworny, doniesienie tutejszego wysokiego c. k. Prezydium krajowego o wierności i przywiązaniu do rządu, które tutejsi obywatele w ostatnich czasach udowodnili, tudzież o czynnem współdziałaniu takowych w celu utrzymania spokojności publicznej, przedłożył Jego C. K. Mości, który to doniesienie najwyższem postanowieniem z dnia 31. marca r. b. z upodobaniem do wiadomości przyjąć raczył.

Ta najwyższa pochwała, dnia 14. b. m. milicyi w czworobok uszykowanej, przez jej pułkownika w obu językach odczytaną, i od takowej z najwyższem uczuciem wdzięczności i trzykrotnem *Vivat* przyjętą została.

— Z Wiednia. —

Dostrzegacz Austriacki pisze: Jesteśmy upoważnieni, tak znaczenie jak i dosłowne brzmienie przytoczonej w *Gazette de France* z dnia 31. marca instrukcji c. k. gabinetu dla c. k. ambasadora w Paryżu, jako zmyślenie i złośliwą od strońniczego ducha pochodzącą nieprawdę ogłosić.

Dostrzegacz Austriacki donosi: *Dziennik Univers*, poświęcony najszczególniej sprawom kościoła, zawiera w swoim numerze z dnia 1go

kwietnia pasterski list, który Ojciecświęty wy-
dał do biskupa w Tarnowie (równie jak i do
innych katolickich arcybiskupów i biskupów
w Królestwie Galicyi). — Na wstępie swego do-
niesienia podaje dziennik *Unters* w niejaką
wątpliwosc autenticznosc tego dokumentu. —
»Wydane dziś rano Gazety« mówi on, »zawie-
rają papięzkie *breve*, ale nie mówią, z kąd
je otrzymały.«

Dziennik *Unters* ogłosiwszy text ojcowskiego
napomnienia głowy katolickiego kościoła, do-
daje następnę słowa: »Wstrzymujemy się
od wszelkiego komentarza; ale pozwalamy so-
bie nadmienić, że Ojciecświęty podpisał dnia
»27. lutego pomienionę list tylko w tym zamia-
»rze, by zapobiedz powstaniu, któremu każda
»chrześcijańska dusza byłaby sobie dzisiaj
»za szczęście miała, gdyby była mogła prze-
»szkodzić. Wiadomość o wybuchnięciu insu-
»rekcji była jeszcze wtedy nie nadeszła do
»Rzymu; insurekcja wybuchła dnia 21go;
»wiadomość o tém mogła się dostać do Wiednia
»najwcześniej dnia 23go; najspieszniejszy go-
»niec potrzebuje ośm dni jechać z Wiednia
»do Rzymu i t. d. Gdy więc Papięz wydał
»*breve*, nie mógł wiedzieć ani o powstaniu
»w Krakowie, ani też o tém, jakich środ-
»ków użył Cesarz Austryjcki do przytłumienia
»tegoż powstania.«

Środki (mówi tenże *Dostrzegacz Austryjcki*),
których użył Cesarz do przytłumienia krakow-
skiego powstania, nie mogły przeszkodzić na-
czelnikowi kościoła wezwać galicyjskie jak każde
inne duchowieństwo, w podobnym przypadku
do przestrzegania swych powinności, a zatem
do usuwania się od wszelkich politycznych i
strońniczych zabiegów. — Jakże zarzuty chciałby
uczynić dziennik *Unters* względem środków,
których c. k. rząd użył do zwalczania wszczę-
tęj przez polską emigrację rewolucji w Galicyi
i Krakowie, nie wiemy, chyba, że rozumieć pod
tém, zmyślone przez popieraczy rewolucji
kłamstwo, iż na głowy galicyjskich właścicieli
dóbr ceny nałożono. — Czasopismo, które-
go zamiarem jest obrona prawdy religijnej,
odpowiedziałoby temu zamiarowi daleko lepiej,
przez upowszechnianie wszelkiej prawdy,
niż przez rozsiewanie kłamstw, które od stroń-
niczego ducha pochodzą.

Dostrzegacz Austryjcki pisze: Wychodząca
w Lipsku *Teutsche Allgemeine Zeitung* zawiera
pod dniem 7. kwietnia list z Wiednia z dnia 1.
kwietnia, w którym jako »zaręczony fakt
doniesiono o samobójstwie Przewora
Maguryjanów w Wiedniu, który miał

być rodem Polak, i według wszelkiego prawdo-
podobieństwa w rewolucyjne zabiegi zawikłany.«
— Jesteśmy upoważnieni całe to doniesienie za-
haniebne kłamstwo ogłosić.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Dziennik *Globe* przestrzega izbę wyższą co do
opozycyi naprzeciw nowemu bilowi zbożowemu,
i wnioskuje, że z odrzucenia onego wynikną złe
skutki dla samych parów tylko. »Jedną przy-
najmniej okoliczność« pisze *Globe* »nie mogła
żadnym sposobem ujść ich uwadze. Mimo
wszystkich rozmaitych i wahających się domy-
słów, jakie głoszą o decyzji izby wyższej w spr-
awie tęg wielkiej narodowej ustawy, nikt przecie
nie utrzymuje, żeby sprzeczne głosowanie tęg
izby mogło mieć inny skutek, nad ten, że
wstrzyma na chwilę postęp bilu, przeciągnę-
go, a na najgorszy przypadek odwlecze do naj-
bliższego posiedzenia parlamentu. Nikt już
bynajmniej nie powątpiewa o ostatecznym a nie-
dalekim tryumfie wolności handlowej, cho-
ciaż niektórzy z przyjacielskiem pożałowaniem
— inni nawet z tajemną radością — spoglądają
na prawdopodobny wpływ, jaki nieprzyjaciel-
skie oświadczenie się izby wyższej wywrze na
prawomocną władzę tęg ustawy, i na publiczną
opinię. Niezawodną jest zaiste prawdę, że
izba wyższa jako niepodległa część ciała praw-
dawczego, ma znaczną władzę konstytucyjną.
Zaprzecząc ją tęg jednakże decyzja w taktęj
kwestyi, jaką ta jest, która tęgże izbie wkrótce
przedłożoną zostanie, mogłaby łatwo, zamiast
zniszczyć partję przeciwną, tęg samęj przynieść
szkodę. Oby izba wyższa nie zamykała oczu
na czasowe stosunki, i nie zapróbowwała zakie-
rować władzę prawodawczą wedle zasad i w du-
chu, w jakim się to działo przed dwoma wie-
kami. Niechaj nie mniema, że błędna ustawa
przemieniła nieprawdę w prawdę, i że zuchwałę
skargi na zrabowanie zwyciężyć mogą wówczas,
kiedy lud angielski żąda po prostu tego, do
czego go upoważnia zupełnie decyzja izby
z tęg reprezentantów złożonę — to jest żąda
prawomocnęj wolności, sprowadzać zboże z kra-
jów, które są zdolne i skłonne dać je nam po
cenach słusznych, i które widzą wyraźną w tęg
korzyść własną, abysposobem zamiany za swoje
ziemiopłody brać nasze wyroby. Nie ma kraju,
w którymby starodawny zwyczaj jaki, tak długo
przeżył istotną wartość swoją, i rozciągał
ochronną tarczę na nadużycia i niesprawiedli-
wości, jak nasza Anglija. »Mądrość naszych
przodków« za długo była już przez interes-

wane w tém osoby, jako talizman jaki uważaną, aby nieświadomych oszukiwać, a rozsądkowi milczenie nakazać. Słowa T. Moore w jego „Utopii“, są prawdziwie, jak gdyby były wczorajsze. Jego podróżujący utopista powiada: Znalazłem w Anglii, że się tam każdej propozycji ku poprawie dążącej sprzeciwiają, z tą uwagą: „Tak albo tak podobało się naszym przodkom, i dobrzeby było dla nas, żebyśmy tylko im sprostać potrafili“; jak gdyby to było niezczęściem, jeżeli kto jest rozumniejszym od przodków swoich. Talizman ten został naręszcie odarty z czarodziejskiej siły swojej, stracił już dla nas wszystkich władzę swoją. To wyrażenie o „mądrości przodków“ stało się przez nadużycie tak zużytym i pogardy godnym, że — wyjawszy u protekcyjnistów w obu izbach — na drwinki zeszło.

Izba wyższa na posiedzeniu dnia 2go kwietnia głosowała jednomyślnie podziękę dla angielsko-wschodnio-indyjskiego wojska za bitwy pod Aliwal i Soobraon stoczone. Prezydent tury pod Aliwal i Soobraon. Prezydent wschodnio-indyjskiego kontrolowego urzędu hrabia Ripon wniósł tę propozycję i był przez hrabiego Auckland, byłego za rządu whigów jeneralnego gubernatora Indyjów wspierany; poczem książę Welington zabrał głos, starając się najprzód usprawiedliwić jeneralnego gubernatora przeciw temu zarzutowi, że się Sykom dał podejść, a potem uniewinnił tę strategię, którą jenerał Smith poniósł, gdy szedł na odsiecz Ludijany.

Izba niższa na posiedzeniu dnia 3. kwietnia zajmowała się obszérniej tymże samym przedmiotem, co izba wyższa. Sir Robert Peel przedłożył wniosek dotyczący podziękowania dla oficerów i żołnierzy indyjskiego wojska, i mówił z patryjotycznym uniesieniem o mężstwie i zdatności angielskich wodzów, równie jak i o wytrwałości i mężstwie żołnierzy, w obu bitwach pod Aliwal i Soobraon. Poczem przechodząc do następujących wypadków, nadmieniał o doskonałych rozporządzeniach jeneralnego gubernatora i naczelnego wodza do bitwy pod Soobraon, o samejże bitwie, równie jak i o zamiarach Syków podczas niewywołanej ich inwazyi: „Nie mogę więc wątpić, rzekł potem, Sir Robert Peel, że izba oświadczy się jednogłośnie za podziękowaniem. Nic nie splamiło naszego zwycięstwa. Dla tego spodziewam się także, że to zwycięstwo da nam długi pokój, utwierdzi przekonanie o przewadze angielskiej broni w Indyjach, zabezpieczy nam spokojność tego kraju, i pozwoli użyć wszystkich naszych sił do polepszenia wewnętrznych jego źródeł pomocniczych. Mam nadzie-

ję, że to będzie ostatnia nasza bitwa. (Słuchajcie! Słuchajcie!)

Podług wiadomości z Bombaju z dnia 3go marca, przeszła d. 11. lutego z rana niejaka część angielskiej zbrojnej siły w skutek odniesionego na dniu 10. lutego nad Sykami koło Sebras zwycięstwa, na drugą stronę rzeki bez wszelkiego oporu na nieprzyjacielską ziemię. Dnia 14. lutego wydał jeneralny gubernator datowaną z obozu pod Kussur odezwę, której główna treść jest ujemal następująca: „Indyjsko-angielski rząd był zmuszony do wojny z państwem Lahory, w skutek nieprzyjacielskiego napadu tegoż mocarstwa na posiadłości angielskie, do czego rząd angielski nie dał żadnej pobudki. (Tu odwołuje się jeneralny gubernator do wydaney pod dniem 13. grudnia wojennej odezwy.) Od tego czasu odniosło angielskie wojsko w czterech wielkich bitwach każdym razem najświetniejsze zwycięstwo. Nieprzyjaciel został porażonym na głowę, i utracił już więcej niż 220 armat. Rząd angielski aczkolwiek jest już prawie panem nieprzyjacielskiego kraju, nie zamierza jednak powiększać swych posiadłości. Szczérem jego życzeniem było raczej i jest jeszcze ciągle, aby w Lahore przywrócono rząd Syków, któryby był dość mocnym do panowania nad swoją armiją, ochraniając swoich poddanych i dania angielskiemu rządowi dostatecznej rękojmi utrzymania pokoju na przyszłość. Atoli to mocarstwo zerwało bez wszelkiego powodu traktat pokoju, zawarty w roku 1809 między angielskim mocarstwem a państwem Lahore. Przeto rząd angielski widzi się zmuszonym, użyć takich środków, któremi by za wyrządzoną jemu obrazę otrzymał dostateczne zadosyćczynienie, za poniesione koszta wojenne zupełne wynagrodzenie, a na przyszłość spokojność i bezpieczeństwo swoich granic. W tym celu zostanie jedna część kraju, która teraz zostaje pod rządem państwa Lahory (a której obwód wyznaczony będzie z wszelkim względem na bezpieczeństwo indyjsko-angielskich granic), w rękę indyjsko-angielskiego rządu. Ale na wszelki sposób, obwody górzystego i płaskiego kraju, położonego między rzekami Sutlec i Beas, którego dochody należą się angielskiemu rządowi jako część winnego od państwa Lahory wynagrodzenia, będą do angielskich posiadłości wcielone.“ W końcu wzywa jeneralny gubernator wszystkich naczelników sprzyjających potomkom Rundszyd Synga, równie jak i angielskiemu rządowi, aby go w jego przedsięwzięciu wspierali, i aby w osobie następcy Maharadsza Rundszyd Synga

ustanowiono rząd Syków, któryby, jak powyżej nadmieniono, był dość silny odpowiedzieć szczerym życzeniom angielskiego rządu, tak, aby on, (to jest jeneralny gubernator) był w stanie dać światu dowód umiarkowania i sprawiedliwości angielskiego mocarstwa. Jeżeliby zaś niezważano na tę sposobność uwolnienia państwa Lahore od wojskowej anarchii i nieporządku, jeżeliby na nowo przedsięwzięto nieprzyjacielskie kroki przeciw indyjsko-angielskiemu rządowi, tedy jeneralny gubernator przedsięwzięł takie środki, co się tyczy przyszłego rządu Pendszaby, które jemu w interesie i dla bezpieczeństwa angielskiej potęgi sprawiedliwymi i stosownymi zdawać się będą.⁴

Delhi Gazette z dnia 23. lutego zawiera następującą najnowszą wiadomość z teatru wojny: »Cała angielska armija, która stała w Ferropore i w okolicach przyległych, przeszła między 10. i 17. lutego z parkiem artylerji przez rzekę Sutlec. Dnia 14. lutego, gdy jeneralny gubernator, Sir Henry Hardinge rozłożył się obozem pod Kussur, przybył tamże wezyr Radszah Gholab Syng dla rozpoczęcia układów. Dnia 16. lutego odbyła się istotnie konferencyja. Angielscy pełnomocnicy ułożyli główne punkta traktatu, w którym zastrzeżono odstąpienie wymienionych w odezwie z dnia 13. grudnia posiadłości, a powtórnie zapłacenie półtora *crore*, (czyli piętnaście milionów) rupiów, jako sumy wynagrodzenia. (50 lak czyli pięć milionów rupiów ma być zaraz zapłaconych, 50 lak po upłynionym roku, a 50 po dwóch latach.) Dnia 17. lutego przyszło do drugiej konferencyi, która trwała dziesięć godzin; przedugodne punkta traktatu zostały ułożone. Dnia 19. lutego była główna kwatéra w Lullianih, na pół drogi między Kussur i Lahore. Jeneralny gubernator wszedł zapewne po 20tym lutego do Lahore.

Francyja.

Wniosek do ustawy, dotyczący handlowego traktatu z Belgiją, został dnia 1. kwietnia w izbie deputowanych 209 głosami przeciw 30 przyjęty.

Izba deputowanych głosowała dnia 2. kwietnia jednomyślnie na potrzebne fundusze dla zapłacenia od greckiej pożyczki procentu, o ile takowy na Francyję przypada.

Moniteur z dnia 2. kwietnia donosi: Koalicja górników wszczęła dnia 30. marca w gminie Outrefurens koło St. Etienne wielkie rozruchy; ubolewamy nad ich skutkami. Ponieważ uwięziono kilka osób, górnicy starali się uwolnić je. Wojsko powitane gradem ka-

mieni, po nadaremneńm usiłowaniu przywrócenia porządku i bezskuteczneńm wezwaniu do rozejścia się, było zmuszone dla własnej obrony i dla nadania przełożonym władzom przynależnego poważania, użyć broni. Zabito trzech męszczyzn i jedną niewiastę, jednego męszczyznę i niewiastę raniono śmiertelnie, a sześć osób skalęczono. — Podług ostatnich doniesień, nie była już spokojność zaburzona, ale koaliczyja rozszerza się w dolinie St. Etienne. Jeneralny prokurator przy król. sądzie sprawiedliwości w Lugdunie, udał się na to miejsce i przedsięwziął wszelkie środki ostrożności, aby nowym rozruchom zapobiedz.

Belgija.

Z Bruxeli dnia 5. kwietnia. Przesilenie ministeryjalne, które u nas trwało więcej niż pięć tygodni,^{*)} skończyło się przecież. *Moniteur* z dnia 1. b. m. zawiera nareszcie skład nowego ministeryjum i dymisyje dwóch ministrów p. p. Vandeweyer i d'Hoffschmidt. Hrabia de Theux mianowany został ministrem spraw wewnętrznych z prezydencyją w radzie ministrów, jenerał dywizyi baron Prisse ministrem wojny, a pan G. J. de Bavay ministrem departamentu budowli publicznych. Inni ministrowie zostali na swych posadach. — Izby odroczone zostały do dnia 20. b. m.

Prusy.

Ogłoszony właśnie został wyrok kryminalnego senatu królewskiego sądu sprawiedliwości, w procesie wytoczonym przeciw 7 osobom, obwinionym o zbrodnię stanu, a to w skutek wykrycia przez władze rządowe spisku w dolinie Hirschberg (w Szlązku) pod wiosną roku zeszłego. **) Jednego z delinkwentów skazano na ścięcie mieczem, czterech innych na pięcioletnie zamknięcie w domu poprawy, dwóch zaś uwolniono od obwinienia. Wszystkie te osoby są to sami rzemieślnicy.

Kraków.

Gazeta Krakowska z dnia 7. kwietnia zawiera następujące ogłoszenie Dyrekcyi Policyi Wolnego, niepodległego i ściśle neutralnego miasta Krakowa i jego okręgu:

»Zapobiegając z początku zaraz rozsiewanym fałszywym wieściom, Dyrekcyja Policyi ogłosiła publicznie, że one najmniejszego tła prawdy nie mają, a nawet chcąc tamę rozszerza-

^{*)} Obacz *Gazetę Lwowską* Nr. 28.

^{***)} Jakaśmy o tém w *Gazecie Lwowskiej* Nr. 39 i 50 z r. 1845 donieśli.

niu onych położyć, naznaczyła na powtarzających takowe surową karę. Dotąd przecież nie tylko że pogłoski niepokojące nie ustają, ale nadto przybrały jeszcze więcej zatrważający charakter. Gdy rozgłoszenia takowe nie są więc niczem, jak tylko prostym wymysłem złych ludzi na trwożliwy charakter skierowanymi, Dyrekcya Policyi jeszcze widzi się raz być spowodowaną ostrzedz mieszkańców wolnego miasta Krakowa i jego okręgu, ażeby do takowych żadnej wiary nie przywiązywali, i w każdym razie z ufnością na skuteczną pomoc Rządów, pod opieką których zostają, rachowali. W końcu, Dyrekcya wzywa mieszkańców, aby wszelkie osoby podobne pogłoski rozsiewające, a szczególnie na samym czynnie spostrzeżone, natychmiast Dyrekcyi Policyi donosili, i tym sposobem idąc jęj w pomoc, postawili ją w możności wykrycia sprawców, postrach o który rzecz idzie, rozsiewających, by przeciwko tymże, jako wichrzycielom i burzycielom spokoju publicznego, podług wszelkiej surowości prawa postąpić mogła.*

Rosyja.

Z Petersburga dnia 31. marca. Najjaśniejszy Cesarz Jegomość wrócił do tutejszej stolicy z Moskwy dnia 23. b. m. w pożądanym zdrowiu.

NOWINY.

A więc już po Wielkiej - Nocy... Jak tyle innych zdarzeń rzeczy i ludzi, przeszło i to najweselsze ze wszystkich świąt, — święto wiośnianych nadziei. Jakoż tego roku czuliśmy wiośnię w oba dnie świąteczne. — Cóż więcj o tegorocznej Wielkiej - Nocy powiedzieć możemy? Jak zawsze widzieliśmy mnogie przygotowania po cukierniach, które tego roku nie tyle odznaczały się wymysłami sztuki cukierniczej, ile liczbą przysmaków, zwiększoną zapewne przez wzgląd na tyle rodzin ze wsi przybyłych. U pp. Hehne mana, Pasynkowskiego i pani Rossi najpiękniejszy i najliczniejszy był zbiór mazurków, placzków, i owych bab, nad których rodowodem rozpisują się teraz Gazety warszawskie. Az rozmaitych tłumaczeń pochodzenia tego nazwiska, najpodobniejszym nam się wydaje: że u nas baba jest technicznym prawie wyrażeniem na wszystkie masy bryłowane; wszak bryła ze słomy i płachty do zatykania pieców używana, nazywa się babą; równie babą nazywają bryłę służącą przy kafarze do wbijania palów; *babią górą* nareszcie nazywa się najbryłowatsza góra

w pasmie Karpatów i t. d. i t. d. Nasze tegoczesne baby są już tylko karłowatemi potomkami owych prawdziwie bryłowatych i olbrzymich ciast, które dawna gościnność polska stawiała na stołach swoich pod nazwiskiem bab, i w które po całych tygodniach uderzano apetytem zgromadzonych krewnych, powinowatych i gości, zanim je pokonać potrafiąno. Z tego więc zdaje się, że ta nazwa baba dobrze była zastosowana do przodków naszej dzisiejszej babki, która różne przechodząc koleje, wykształciła się nowemi dodatkami rozmaitych przysmaczków, ale zdrobniła, jak tyle innych za czasem zdrobniła rzeczy.

Z *Gazety Krakowskiej* dowiadujemy się, że teatr polski w Krakowie nie mało ucierpiał przez ostatnie zdarzenia. W ciągu dziewięciodniowych rozruchów, dwa tylko były widowiska teatralne przy nielicznej publiczności, to jest: dnia 26. lutego operetka *Krakowiaki*, a 1go marca muzyczno-dramatyczne *Co kto lubi*. Po przywróceniu spokoju pokazało się, że widowiska dramatyczne całkiem prawie upadły na teraz, a to dla braku widzów i dla braku niektórych artystów, którzy ponikli. Pozostała tylko sama opera, która może da się jeszcze podźwignąć. Dnia 25. marca dana była w Krakowie *Akademia muzyczna*, w której prócz artystów opery nie mało przyłożyła się do zadowolenia znawców muzyka cesarsko-rosyjskiego kromenczuzskiego pułku strzelców pieszych.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej).

Z *Buczacza*, dnia 10 kwietnia. Oziminy bardzo dobrze wyszły; jednak późne żyta przez przymrozki i wiatry, któreśmy mieli w przeszłym tygodniu, wyginęły, i zaczęto je zasiewać innem zbożem.

Produktu z za Dniestru sprowadzane (a mianowicie sól i tarcice) nadzwyczajnie teraz podrożały, a to dla dalekiego transportu, albowiem wszystko musi być o sześć mil dalej przewożone niż dawniej bywało. W obwodzie *Kołomyjskim* uznano wszystkie przewozy na Dniestrze za nieprawne, chociaż ludzie od wieków do nich się przyzwyczaili; tylko jeden przewóz pod *Siemakowcami* jest wolny. Gdzie brzeg do *stanisławowskiego* obwodu należy, tam dawnych przywilejów dotąd nieprzerwanie używają, lecz z brzegu *kołomyjskiego* w témże miejscu nie przewożą. Za transport soli płacono przedtém od sotka topek po 24 do 30 kr. m. k., teraz zaś potrzeba 2 zr. m. k.

zapłacić. *) Zboże podróżowało, może tylko chwilowo: Fury, które w tym tygodniu szły za kukurudzą i jęczmieniem do Horodenki, zawrócono od Dniestru, i musiały one kupować od żydów, rozumie się drożej. — Wódka znacznie podróżowała.

Z Tarnowa dnia 11. kwietnia. Mimo ciągle pięknej pogody, roboty ani dla dworów ani na gruntach włościańskich jeszcze się nie rozpoczęły. Przy braku wszelkiego zarządu w gospodarstwie i niedostatku bydła roboczego, trudno w tym roku liczyć na obsianie znaczniejszej części gruntów, choćby się i do roboty wzięto, bo i na ziarnie do siewu zbywa. Dnia wczorajszego nadszedł tu ze Szlązka znaczny transport jęczmienia, który Rząd na zapomogę dla poddanych zakupił i sprowadził. — Zboże ciągle u nas w tej samej cenie, jaka była podana w Gazecie Lwowskiej Nr. 36, tylko owies bardzo podróżował, bo za korzec trzeba płacić 9 zr. m. k. (?) — Okowita ciągle drożeje, bo zapasów niema, a z dalszych okolic ją nie przywożą; dobrze to poniekąd na te czasy.

Dzierzawcy z innych okolic, mogliby teraz w naszych okolicach bardzo korzystne interesa porobić, ale musieliby swoje inwentarze i ziarno do siewu sprowadzić.

Wspomniany już kilkokrotnie pan Waguza, wynalazca machiny do żęcia zboża, którą nazwał *żeńcem nadwiślańskim*, wyjechał ztąd temi dniami do Czech, gdzie taż machina już jest na ukończeniu. W czerwcu zamysła pan Waguza odbyć w Lwowie publiczne z nią próby, i ani wątpić że wynalazek ten da się upowszechnić, zwłaszcza że koszta sprawienia w jednym roku odpłacić się mogą.

Przeznaczone do utrzymania porządku siły wojskowe, wkrótce tu mieć będziemy. Dnia 15. b. m. nadsięgnie do naszego miasta c. k. pułk piechoty *Deutschmeister*, a pułk węgierski *Króla Pruskiego* będzie w okolicy po wsiach rozdzielony.

Z Nowego Sącza dnia 11. kwietnia. Podwyższone ceny zboża utrzymują się u nas z małemi odmianami od sześciu tygodni, a mianowicie: Korzec pszenicy na 10 zr. 24 kr., żyta

*) Dziwna rzecz, że w *Kołomyjskim* teraz dopiero żądają przywilejów od właścicieli przewozów na Dniestrze, kiedy się o to nikt przez 70 lat nie pytał. Dlaczegożto w *Stanistawowskim* nikt się o to nie pyta, i wszystko w tym względzie idzie na zasadzie dawnych praw?

8 zr., jęczmienia 6 zr., owsa 3 zr., ziemniaków 1 zr. 36 kr. m. k. Okowita 30stopniowa, której wiele na składach po wsiach podczas ostatnich rozruchów poniszczono, i której zapasy są bardzo szczupłe, ma pokup po 54 kr. m. k. za garniec, gdyż z powodu złamania w wielu miejscach ślubów na wstrzemięźliwość, konsumpcja jej wzmagą się. Nasieniem konniczu nie robiono prawie żadnych interesów.

Oziminy wszędzie ładnie wyglądają; jarych zaś zasiewów dotąd bardzo mało porobiono, bo po największej części tak dziedziców jak i rządzców po wsiach niema.

Z Ołomuńca. Targ na woły, d. 8. kwietnia. Na naszym dzisiejszym targu było więcej wołów niż na poprzedzającym, gdyż 443 sztuk, atoli woły te były po największej części liche, a gdy do tego z cenami bardzo się trzymano, targ szedł oporem i nawet nie wszystko rozkupiono. Z Wiednia mieliśmy kupców, ale ei mało tym razem zaopatrzyć się mogli.

Z wspomnianych wyżej 443 sztuk, któreśmy mieli na naszym targu, przypędzili: 1) Józef Irdliczka, z Moderówki, 30 wołów; 2) Tenże sam, z Mrowli, 63; 3) Józef Rudel, z Lukowego, 74. Małemi partyjami 226. — Co do sprzedaży, rzecz ma się tak: Partyje Nr. 1 i 2 przedano drobiazgowo; z partyi Nr. 3 sprzedano 70 wołów dla Wiednia, parę w wadze 9 cetnarów po 337 zr. 40 kr. w. w. — Małe partyje całkiem rozkupione zostały.

Przed targiem z drogi nic w tym tygodniu wołów nie poszło, ani do Wiednia, ani do Pragi.

Ze Szlązka dnia 4go kwietnia. Tak bujać i wczesnej wegetacyi jaką mamy tej wiosny, nie przypominają sobie i najstarsi ludzie. Szczególniej odznaczają się rzepak i pszenica. Terazniejsze wysokie ceny będą musiały spaść po żniwach, i tylko to, że zapasy będą do nowych zbiorów całkiem wyczerpane, ochroni zboże od cen zbyt niskich.

(*Preuss. Handl. Zeit.*)

Z Warszawy, dnia 7. kwietnia. Gdy zasiewy ozime bardzo ładnie w kraju naszym wyglądają, i z wysiewem jarzyn wczesna w tym roku wiosna łatwo się uprzętnąć dozwoli, zboże spadło u nas z ceny. Na naszych ostatnich targach płacono za korzec pszenicy 34 złp. 16 gr., żyta 25 złp., jęczmienia 22 złp. 20 gr. (*Kur. War.*)